36. ragina ES, jos valstybes nares ir dabartinį bei būsimą ESBO pirmininką tęsti dialogą dėl ESBO teisinio pagrindo ir pakartoti, kad būtina greitai priimti konvencijos dėl tarptautinio juridinio asmens statuso, teisinio veiksnumo, privilegijų ir imuniteto projektą; tai susitarimas, kuris neturi poveikio dabartiniam ESBO įsipareigojimų pobūdžiui, bet stiprina ESBO tapatybę ir profilį, taip pat išsprendžiama daugelis organizacijos darbuotojų praktinių problemų, ypač tų, kurie dirba krizių srityse;

37. mano, kad Europos Parlamento Pirmininkas turėtų būti pakviestas dalyvauti aukščiausiojo lygio susitikime ir ragina Europos Vadovų Tarybą pasirūpinti tokiu pakvietimu;

38. mano, kad siekdamas stiprinti ryšius su ESBO Parlamentas turėtų apsvarstyti savo dalyvavimo ESBO parlamentinėje asamblėjoje (PA) klausimą ir ištirti galimybę įsteigti nuolatinę delegaciją ESBO PA, kad būtų galima glaudžiau stebėti ESBO ir ESBO PA veiklą;

*

* *

39. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai–Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai ir Komisijai, ESBO valstybėms narėms ir ESBO generaliniam sekretoriui.

Demografinės problemos ir kartų solidarumas

P7_TA(2010)0400

2010 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl demografijos problemos ir kartų solidarumo (2010/2027(INI))

(2012/C 74 E/05)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 1997 m. kovo 14 d. rezoliuciją dėl Komisijos pranešimo Tarybai ir Europos Parlamentui dėl demografinės padėties Europos Sąjungoje (1995 m.) ([1]),

— atsižvelgdamas į 1998 m. kovo 12 d. rezoliuciją dėl Komisijos pranešimo dėl demografijos 1997 m. ([2]),

— atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato „Link Europos visų amžių žmonėms – gerovės ir solidarumo tarp kartų skatinimas“ ([3]),

— atsižvelgdamas į Komisijos Žaliąją knygą „Demografiniai pokyčiai skatina naują kartų vienybę“ (COM(2005)0094),

— atsižvelgdamas į 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl demografijos problemų ir kartų solidarumo ([4]),

— atsižvelgdamas į 2006 m. rugsėjo 6 d. rezoliuciją dėl Europos ateities socialinio modelio ([5]),

— atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl pažangos, padarytos siekiant lygių galimybių ir nediskriminavimo ES (direktyvų 2000/43/EB ir 2000/78/EB perkėlimas į nacionalinę teisę) ([6]),

([1]) OL C 115, 1997 4 14, p. 238.
([2]) OL C 104, 1998 4 6, p. 222.
([3]) OL C 232, 2001 8 17, p. 381.
([4]) OL C 292 E, 2006 12 1, p. 131.
([5]) OL C 305 E, 2006 12 14, p. 141.
([6]) OL C 279 E, 2009 11 19, p. 23.

2010 m. lapkričio 11 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 21 d. rezoliuciją dėl Europos demografijos ateities ([1]),

— atsižvelgdamas į 2008 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl socialinės įtraukties skatinimo ir kovos su skurdu, įskaitant vaikų skurdą, Europos Sąjungoje ([2]),

— atsižvelgdamas į savo 2009 m. balandžio 2 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas ([3]),

— atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Europos demografijos ateitis: iššūkį paversti galimybe“ (COM(2006)0571),

— atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Skatinti kartų solidarumą“ (COM(2007)0244),

— atsižvelgdamas į 2007 m. kovo 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų nuomonę dėl Šeimos ir demografinės raidos ([4]) ir į joje pateiktą pagrindinį pasiūlymą, kad valstybės narės turėtų pasirašyti Europos šeimos paktą,

— atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Europos demografijos ateitis: faktai ir skaičiai“ (SEC(2007)0638),

— atsižvelgdamas į CEDEFOP leidinius „Naujoviškos mokymo priemonės, skirtos vyresnio amžiaus darbuotojams“ (angl. „Innovative learning measures for older workers“) ([5]), „Darbas ir senėjimas. Naujos teorijos ir empirinė perspektyva“(angl. „Working and ageing. Emerging theories and empirical perspective“) ([6]), „Modernizuoti profesinį lavinimą ir mokymą. Ketvirtoji tyrimų profesinio lavinimo ir mokymo klausimais Europoje ataskaita. Suvestinė ataskaita“(angl. „Modernising vocational education and training. Fourth report on vocational education and training research in Europe:Synthesis report“) ([7]) ir „Gebėjimų pasiūla ir paklausa Europoje: Vidutinės trukmės prognozės iki 2020 m.“ (angl. „Skills supply and demand in Europe. Medium-term forecast up to 2020“) ([6]),

— atsižvelgdamas į Komisijos 2008 m. ataskaitą demografijos tema „Socialinių poreikių tenkinimas senstančioje visuomenėje“ (SEC(2008)2911),

— atsižvelgdamas į Komisijos ir Ekonomikos politikos komiteto (Senėjimo darbo grupė) drauge parengtą pranešimą apie visuomenės senėjimą „Ekonominių ir biudžeto rodiklių projekcijos 27 valstybių narių ES (2008–2060 m)“,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 25 ir 34 straipsnius, kuriuose aiškiai apibrėžiama vyresnio amžiaus žmonių teisė gyventi oriai ir nepriklausomai bei dalyvauti visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime ir teisė gauti socialinio draudimo pašalpas ir naudotis socialinėmis paslaugomis, suteikiančiomis apsaugą sulaukus senatvės,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnį, kuriame aiškiai draudžiama bet kokia diskriminacija dėl amžiaus,

— atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (COM(2008)0426) ir į Parlamento poziciją šiuo klausimu,

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 2 straipsnį ir 3 straipsnio 3 dalį,

([1]) OL C 184 E, 2009 8 6, p. 75.
([2]) OL C 9 E, 2010 1 15, p. 11.
([3]) OL C 137 E, 2010 5 27, p. 68.
([4]) OL C 161, 2007 7 13, p. 66.
([5]) Cedefop, serija „Panorama“, 159. Liuksemburgas, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2008.
([6]) Liuksemburgas, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2010.
([7]) Cedefop, serija „Reference“. Liuksemburgas, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2009.

— atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus ([1]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto bei Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones (A7-0268/2010),

A. būdamas įsitikinęs, kad žmogaus orumą gerbianti visuomenė grindžiama teisingumo tarp kartų principu,

B. kadangi būtina atsižvelgti į kartų savitarpio santykių lyčių aspektą,

C. kadangi reikia nuveikti dar daug, kad nebebūtų neteisingos ir plačiai išplitusios diskriminacijos, kurią vien dėl savo amžiaus dažnai patiria vyresnio amžiaus žmonės darbo rinkoje ir kalbant apie galimybę įsigyti prekių, naudotis infrastruktūra ir paslaugomis,

D. pažymi, kad vyresnio amžiaus žmonių diskriminacija dėl amžiaus glaudžiai susijusi su šių žmonių socialine atskirtimi ir skurdu,

E. pažymi, kad daugelis vyresnio amžiaus žmonių taip pat turi negalią ir todėl gali patirti daugialypę diskriminaciją,

F. kadangi demografiniai pokyčiai turėjo didelę įtaką asmeniniam ir profesiniam gyvenimui, ypač moterų, o nepakankamos paslaugos, nepakankamos gerovės išmokos, lėta ir sunki integracija į pastovaus darbo rinką, ilgas darbas neužtikrintoje ar laikinoje darbo vietoje bei paramos jaunoms poroms trūkumas – tai priežastys, dėl kurių jaunimas atideda šeimos kūrimą ir vaikų gimdymą,

G. suprasdamas, kad, norint siekti ekonomikos ir visuomenės tikslų, reikia visų kartų gyvenimo patirties, pastangų ir idėjų įvairovės;

H. kadangi, Komisijos vertinimu, demografiniai pokyčiai galėtų iš esmės pakeisti gyventojų struktūrą ir sandarą pagal amžių; kadangi dėl to jaunų žmonių nuo 0 iki 14 metų amžiaus skaičius nuo 100 mln. (1975 m. duomenys) sumažėtų iki 66 mln. 2050 m., darbingo amžiaus gyventojų skaičius apie 2010 m. pasiektų 331 mln. ir po to nuolatos mažėtų (apie 268 mln. 2050 m.), o vidutinė gyvenimo trukmė laikotarpiu nuo 2004 m. iki 2050 m. išaugtų 6 metais vyrams ir 5 metais moterims, o vyresnių nei 80 metų žmonių skaičius išaugtų nuo 4,1 proc. 2005 m. iki 11,4 proc.

I. kadangi remiantis ambicingais strategijoje „ES 2020“ numatytais užimtumo skatinimo tikslais 20–64 metų amžiaus moterų ir vyrų užimtumo lygis iki 2020 m. turėtų būti padidintas iki 75 proc. ir kartu turėtų būti sprendžiama demografijos problema,

J. būdamas įsitikinęs, kad demografinius pokyčius galima valdyti, jeigu jiems bus pakankamai pasiruošta ir į juos bus kreipiamas deramas dėmesys, kadangi reikėtų demografines problemas reikėtų spręsti nustatant ilgalaikį strateginį tikslą, taip pat reikėtų imtis veiksmų siekiant spręsti nesąžiningos diskriminacijos dėl amžiaus klausimą,

([1]) OL L 303, 2000 12 2, p. 16.

2010 m. lapkričio 11 d., ketvirtadienis

K. kadangi demografinių pokyčių laikais itin svarbų vaidmenį atlieka tėvas ir motina, nes jie reikalingi ir kaip darbuotojai, ir kaip kartu vaikus auginantys abu tėvai, ir kadangi turėtų būti išvengta pavojaus, kai ši dviguba našta užgula tik moterų pečius,

L. kadangi šiandien patiriame dvigubą krizę – yra didelis jaunų žmonių nedarbas ir kyla klausimas dėl pensijų sistemų finansavimo – ir kadangi šie du reiškiniai turėtų būti sprendžiami kartu siekiant padidinti socialines teises ir sudaryti sąlygas jaunimui labiau dalyvauti kuriant gerovę ir atkuriant ekonomiką; kadangi, kaip yra minėjęs Regionų komitetas (CdR 97/2009), mūsų senėjančioje visuomenėje jaunimas turėtų būti vertinamas kaip didžiausias visuomenės kapitalas, kuriuo galima ir reikia pasinaudoti siekiant socialinių ir ekonominių tikslų,

M. kadangi pagrindinės priemonės, kurios padėtų skatinti teisingumą tarp kartų ir panaikinti neteisingą diskriminaciją, priklauso nuo valstybių narių (pensijų sistemos, biudžetas, įsiskolinimas ir sveikatos priežiūra bei visapusiška reabilitacija), tačiau ES gali imtis svarbių stebėsenos, gerosios patirties mainų ir veiksmų programų iniciatyvų, taip pat kontroliuoti, kaip taikomi ES teisės aktai, reglamentuojantys kovą su diskriminacija dėl amžiaus, ir priimti naujus svarbius teisės aktų pasiūlymus šioje srityje, kuriais būtų uždrausta diskriminacija dėl amžiaus kalbant apie galimybę įsigyti prekių, naudotis infrastruktūra ir paslaugomis,

N. kadangi Europos Sąjungoje vyresnių nei 60 metų asmenų skaičius išaugs labiau nei kada nors anksčiau: augimas turėtų pasiekti kulminaciją 2015–2035 m. ir tada šią gyventojų grupę kasmet papildys 2 milijonai žmonių;

O. kadangi diskriminacija dėl amžiaus kenkia kartų solidarumui; kadangi ši diskriminacija draudžiama pagal Sutartį, tačiau ji plačiai išplitusi ir dėl jos labai sumažėja vyriausių ir jauniausių darbuotojų galimybės patekti į darbo rinką, naudotis socialinės apsaugos sistema ir gauti kai kurias paslaugas,

Pagrindai ir tikslai

1. apibrėžia teisingumą tarp kartų kaip tolygų, pagrįstą ir sąmoningą naudos ir naštos paskirstymą kartoms ir mano, kad solidarumas apskritai yra viena iš pagrindinių Europos bendradarbiavimo vertybių;

2. mano, kad darnus kartų sugyvenimas turi būti grindžiamas pagrindinėmis vertybėmis – laisve, teisėmis ir solidarumu, teisingumu ir nesavanaudiška būsimų kartų parama, taip pat tarpusavio pagarba, bendra atsakomybe ir pasiryžimu pripažinti pagrindines teises, kurių gyventojai nusipelnė ir kaip žmonės, ir kaip ES piliečiai, rūpinimusi kitais, taip pat individualiu planavimu, įskaitant didesnius įsipareigojimus imtis konstruktyvių prevencijos priemonių sveikatos srityje;

3. mano, kad gyventojų skaičiaus mažėjimo perspektyva iki 2050 m. gali reikšti, kad sumažės neigiamas poveikis aplinkai ir atsiras tvaraus vystymosi galimybių, tad reikia imtis aktyvios politikos, skirtos atitinkamai pritaikyti teritorijų planavimą, būstus, transportą ir visą kitą infrastruktūrą;

4. konstatuoja, kad, kas labai džiugu, žmonės gyvena vis ilgiau, vis ilgiau išlieka aktyvūs ir savarankiškai bei aktyviai dalyvauja visuomenės gyvenime; mano, kad pailgėjusi gyvenimo trukmė – tai teigiama pažanga, kuri neturėtų pasireikšti darbuotojų teisių sumažinimu; taip pat pripažįsta, kad valstybėse narėse gimstamumas jau dešimtmečius išlieka mažas, tai padėtis, kurios laiku nepakeitus ateinančioms kartoms gali tekti didelė našta ir gali kilti su naštos paskirstymu susijusių konfliktų; pabrėžia, kad šie sunkumai gali būti pagrindinė varomoji jėga norint pasiekti sąžiningesnį naštos pasiskirstymą ir įdiegti geresnės kokybės socialinės apsaugos sistemas, kuriomis būtų labiau skatinama įtrauktis;

5. mano, kad tinkamos kartų politikos tikslas turi būti padėti pagrindus ir sukurti priemones, kurios padėtų vykdyti atvirą ir sąžiningą kartų dialogą siekiant visiems naudingų sprendimų, taigi priemones, kurios padėtų teisingai paskirstyti naštą tarp kartų;

6. mano, kad turi tapti aišku, jog vyresnio amžiaus žmonės, net jei jie turi didesnę ar mažesnę negalią, ir darbuotojai, kurie greitai išeis į pensiją, nėra našta ekonomikai ir visuomenei ir netrukdo darbo modernizavimo procesui, o, priešingai, – dėl savo patirties, per gyvenimą nuveiktų darbų, žinių ir didesnio lojalumo įmonėms, kuriose jie dirba, yra ekonomikos ir visuomenės turtas ir stabilumo veiksnys; mano, kad svarbu kovoti su išankstiniais nusistatymais ir visų formų diskriminacija visose žmonių grupėse ir dirbti siekiant tokios visuomenės, kurioje vyresnio amžiaus žmonės būtų taip pat laikomi žmonėmis, kurie turi pagrindines teises; mano, kad Europos Sąjungos politika vyresnio amžiaus žmonių klausimu grindžiama principu „visuomenė visiems“, todėl visos numatytos šios ES politikos priemonės turi būti visais būdais naudojamos šiai koncepcijai remti; yra įsitikinęs, kad visos valstybės narės privalo įvairių grupių vyresnio amžiaus žmonėms užtikrinti visapusiškas galimybes aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime, neatsižvelgiant į jų amžių; pabrėžia, kad ateitis priklauso jaunimui ir todėl politikai turi atsižvelgti į visuomenės modernizavimą ir visų dalyvavimą;

7. ragina svarstant demografijos problemą ir solidarumo klausimus ypatingą dėmesį skirti lyčių perspektyvai, kadangi atsižvelgiant į lyčių santykius formuojamas visas gyvybės ciklas nuo gimimo iki senatvės, daromas poveikis ištekliams ir galimybėms ir kiekvienu etapu modeliuojamos gyvenimo strategijos;

8. pabrėžia, kad Europos šalių ekonomikai, susidūrusiai su demografiniais sunkumais, reikia konkurencingų įmonių, kurios atsirastų sumažinus mokestinę ir administracinę naštą ir reformavus viešąjį sektorių; mano, kad konkurencingas ir naujoviškas privatusis sektorius – tai pagrindinis elementas suteikiant naujas įsidarbinimo galimybes būsimoms kartoms;

9. kadangi pilietinė visuomenė, bažnyčia ir ne pelno organizacijos turi ilgas ir nuolatines paramos ir socialinio vystymosi priemonių tradicijas, orientuotas ir į šeimas, ir į visų grupių gyventojus, gyvenančius vargingai, mano, kad jų dalyvavimas planuojant ir įgyvendinant paramos ir socialinio vystymosi priemones praturtins socialinio ir kartų solidarumo politiką laikantis subsidiarumo principo;

10. pažymi, kad dėl demografinių pokyčių tarp vyresnio amžiaus žmonių yra daug galimų savanorių, kurie yra mūsų visuomenės nepanaudoti ištekliai; ragina Komisiją sudaryti daugiau galimybių dirbti vyresnio amžiaus savanoriams ir parengti programą „Veiklūs senjorai“ (angl. „Seniors in action“), kuri vienytų vis didesnį skaičių itin patyrusių vyresnio amžiaus piliečių, pageidaujančių būti savanoriais, ir kuri būtų vykdoma kartu su anksčiau minėta programa „Veiklus jaunimas“ (angl. „Youth in Action“) bei ją papildytų; taip pat ragina toliau skatinti specialias skirtingoms kartoms atstovaujančių savanorių veiklos ir ugdymo programas;

Skaidrumo iniciatyva

11. ragina Komisiją ir Tarybą valstybėse narėse pradėti naudoti kartų balansą kaip informacijos priemonę ir toliau plėtoti Eurostato tvaraus vystymosi rodiklius (TVR) siekiant patikimai atspindėti ir numatyti kiekvienos kartos mokėjimų srautus, rezultatus ir naštą;

12. daug tikisi iš poveikio vertinimo (kartų vertinimo), iš kurio būtų aiškiai matyti įstatymų poveikis teisingumui tarp kartų Europos ir nacionaliniu lygmenimis ir būtų galima atlikti ilgalaikį ekonominės naudos vertinimą;

13. ragina Komisiją atskirai nurodyti šiuo metu pastebimas tendencijas priklausomumo lygio, drastiško vaisingumo mažėjimo ir valstybių narių piliečių sunkumų pasinaudoti dirbtinio apvaisinimo galimybėmis dėl to, kad jis brangiai kainuoja, srityse (įskaitant darbo teisės aktus) ir visų šių procesų finansines pasekmes, kad būtų galima planuoti dabartinių kartų gyvenimo strategijas;

14. ragina Europos lyčių lygybės institutą stebėti ir analizuoti kartų santykius remiantis lyties ir amžiaus grupės rodikliais;

Politikos sritis „Švietimas ir užimtumas“

15. yra įsitikinęs, kad teisingos kartų politikos pagrindas yra atvira ir teisinga visų amžiaus grupių prieiga prie švietimo ir darbo, o tai yra gerovės, savarankiškumo ir tvarumo pamatas;

2010 m. lapkričio 11 d., ketvirtadienis

16. mano, kad senėjant visuomenei Europoje reikėtų aktyviai stengtis integruoti žmones į darbo rinką ir juos ten išlaikyti, nesvarbu, kokiai amžiaus, net jei ir vyriausio, grupei jie priklausytų; kad būtina rasti pusiausvyrą tarp pakankamo saugumo žmonėms užtikrinimo ir jų motyvacijos dirbti ir gauti darbo užmokestį palaikymo; kad norint, jog būtų pasiekta aukščiausio lygio kvalifikacija, reikėtų visoms socialinėms grupėms užtikrinti pačios aukščiausios kokybės pirminį mokymą ir suteikti geriausias galimybes mokytis visą gyvenimą;

17. mano, kad užimtumo politika, pagal kurią atsižvelgiama į vyresnio amžiaus darbuotojų padėtį, apima svarstymus apie naujas darbo organizavimo formas įmonėse, priemones, kurios palengvintų laipsnišką išėjimą į pensiją taikant lanksčius būdus, streso sumažinimą, darbo sąlygų gerinimą ir kovos su diskriminacija praktikos skatinimą įdarbinimo ir profesinio mokymo srityse;

18. pabrėžia, kad dėl demografinių pokyčių Europos Sąjunga susiduria su žmogiškųjų išteklių vadybos sunkumais, todėl reikia ryžtingos politikos, kurios tikslas būtų visiškas užimtumas;

19. pripažįsta, kad darbas – tai ne tik darbas, už kurį gaunamas atlyginimas, ir kad jauni ir vyresnio amžiaus žmonės, dirbdami šeimoje ir visuomenėje, itin prisideda prie humaniškos visuomenės formavimo ir stabilių paslaugų ir darbo vietų užtikrinimo; taigi ragina vyriausybes sudaryti sąlygas lengviau dirbti savanorišką darbą ir jį pripažinti, kurti vietos bendruomenes ir rūpintis bendruomenės ir šeimos nariais ir nedelsiant išsiaiškinti su atsakomybe susijusius klausimus;

20. ragina valstybes nares imtis priemonių siekiant teisiniu, socialiniu ir ekonominiu aspektais (visų pirma, socialinės apsaugos, užimtumo statuso, pajamų ir vyrų ir moterų lygių galimybių srityse) pripažinti vadinamąjį nematomą ir neoficialų darbą, kurį solidarizuojantis kartoms atlieka įvairaus amžiaus šeimos nariai (daugeliu atvejų moterys), besirūpinantys vyriausiais ir jauniausiais šeimos nariais, kaip pabrėžiama 2008 m. gruodžio 8 d. Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto priimtame pranešime;

21. yra įsitikinęs, kad neteisinga diskriminacija dėl amžiaus užimtumo srityje yra plačiai išplitusi ir kad reikėtų visų pirma labiau su ja kovoti, ypač visose valstybėse narėse veiksmingai taikant Direktyvą 2000/78/EB (Europos vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje direktyva) ir priimant papildomas ne teisėkūros priemones, kuriomis būtų siekiama užtikrinti, kad vyresnio amžiaus asmenys būtų informuojami apie savo teises ir prireikus turėtų galimybę gauti paramą ir teisinę pagalbą;

22. pripažįsta, kad vyresnio amžiaus moterys darbo rinkoje dažnai patiria tiesioginę arba netiesioginę diskriminaciją ir daugialypę diskriminaciją ir kad turi būti tinkamai išspręstos su šia padėtimi susijusios problemos;

23. pažymi, kad vyresnio amžiaus asmenys, norėdami įsidarbinti, turi galėti visų pirma nuvykti į darbo vietą, ir todėl mano, kad svarbu kuo greičiau priimti ir įgyvendinti pasiūlytą direktyvą, kuria siekiama uždrausti diskriminaciją dėl amžiaus kalbant apie galimybę įsigyti prekių, naudotis infrastruktūra ir paslaugomis;

24. mano, kad vyresnio amžiaus asmuo neturėtų būti verčiamas prieš savo norą nebedirbti dėl savavališko sprendimo, nustatančio privalomo išėjimo į pensiją amžių; todėl ragina valstybes nares iš naujo apsvarstyti galimybę panaikinti privalomo išėjimo į pensiją amžių, dėl kurio asmenys, kurie nori toliau dirbti, negali to daryti, tačiau išsaugoti pensinį amžių, kad asmenys, kurie nori išeiti į pensiją, galėtų tai padaryti ir gauti jiems priklausančias pensiją ir išmokas;

25. konstatuoja, kad vienašališkai siekiant turėti jauną personalą nediegiama daugiau naujovių, kaip dažnai teigiama, o iš tiesų mažinamos išlaidos atleidžiant patirties turinčius ir todėl gerą atlygį gaunančius darbuotojus, todėl prarandama patirtis, žinios ir kompetencija, ypač, jei vyresnio amžiaus asmenų mokymas atneša didesnės naudos, nes šie asmenys ilgiau dirba vienoje darbo vietoje;

26. mano, kad bet kokios priemonės dėl pensinio amžiaus turėtų būti grindžiamos atitinkamų asmenų poreikiais; pabrėžia, kad būtina įdiegti lankstesnes priemones pensijų srityje, kuriose būtų atsižvelgiama į senėjančių darbuotojų poreikius ir į darbo rinkos paklausą; ragina valstybes nares visų pirma plėtoti ir tobulinti socialinės apsaugos sistemas, kad būtų patenkinti minėtieji poreikiai;

27. apgailestauja, kad kai kurių žmonių karjera dėl laikino darbo, kai kuriose valstybėse narėse didėjančio terminuotų darbo sutarčių skaičiaus, kai nemokamas deramas užmokestis ir neužtikrinamos socialinės teisės, dėl nedeklaruojamo darbo ir darbo be garantijų, mažo užimtumo ar nedarbo tampa vis nepastovesnė ir neužtikrintesnė ir kad dauguma darbo vietų sunkiai pasiekiama vyresnio amžiaus žmonėms; pripažįsta, kad darbo, mokymo, priežiūros ar savanoriško darbo laikotarpiai papildo vienas kitą ir suteikia vertingos patirties įvairaus amžiaus žmonėms; pabrėžia, kad darbo be garantijų išaugimas taip pat turi poveikio nūdienos kartų finansinei apsaugai ir dėl to būsimas kartas prislėgs dar sunkesnė našta, tačiau taip pat pažymi, kad dauguma nepriklausomo darbo formų, savarankiškas darbas, lankstus darbas, darbas ne visą darbo dieną ir įvairių rūšių laikinas darbas gali būti itin reikalinga, kad daugelis vyresnio amžiaus asmenų galėtų padidinti savo išteklius ar užsitikrinti pajamas, pvz., jei jie turi rūpintis artimaisiais ar draugais;

28. mano, kad lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros modelio taikymas gali prisidėti prie atviresnių, lengviau prisitaikančių ir įtraukesnių darbo rinkų kūrimo ir todėl gali palengvinti perėjimą į skirtingus profesinio gyvenimo etapus, kai jis grindžiamas kartų solidarumu ir bendra atsakomybe ir atsižvelgiama į visų amžiaus ir pajamų grupių įvarius reikalavimus ir poreikius; pabrėžia, kad reikia pasirūpinti, jog būtų taikomi darnūs mechanizmai, kurie leistų suteikti tinkamą mokymą, užtikrinti darbuotojų teisių stebėseną ir pagarbą šeimos gyvenimui; pažymi, kad lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyra taip pat apima visapusiškas mokymosi visą gyvenimą strategijas ir modernias, pritaikytas ir tvarias socialinės apsaugos sistemas;

29. pabrėžia, kad reikėtų visiškai užtikrinti, jog karjera ir mokymas būtų saugūs; kiekvienas asmuo privalo galėti nepertraukiamai išdirbti visą savo gyvenimą ir tai suteiktų teisę gauti visą pensiją;

30. pabrėžia, kad mokymasis visą gyvenimą turi būti visų švietimo priemonių tikslas ir visų kartų, valdžios institucijų ir įmonių užduotis; todėl ragina valstybes nares remti mokymo sistemas, ypač jei jas papildo praktinio mokymo laikotarpis, kuris kartais gali būti stažuotė;

31. ragina, kad ES vykdytų veiksmingą politiką, siekiant užtikrinti vyresnio amžiaus darbuotojų galimybes likti darbo rinkoje ir nediskriminuoti vien dėl jų vyresnio amžiaus;

32. ragina skatinti senėjimo valdymo kultūrą įmonėse, turint mintyje jaunų darbuotojų atėjimą ir vyresnio amžiaus darbuotojų išėjimą, ir pritaikyti įvairius šios kultūros aspektus, ypač numatant laipsnišką išėjimą į pensiją ir sykiu atsižvelgiant į užimamų pareigų sunkumą ir darbo, sveikatos ir saugos sąlygas;

33. yra įsitikinęs, kad už optimalią žmogiškų išteklių vadybą suteikiant pirminį mokymą ir mokymą visą gyvenimą atsako ūkio subjektai, ypač profesiniai sektoriai, kurie būtinai turėtų iš anksto numatyti savo poreikius užimtumo ir mokymo srityse;

34. pabrėžia, kad mokymasis visą gyvenimą turėtų būti patvirtinamas diplomais ir sertifikatais, kad darbuotojai galėtų turėtų kuo didesnės naudos; atkreipia dėmesį į būtinybę bendrai taikyti įgytų žinių patvirtinimo praktiką;

35. siūlo, kad vyresnio amžiaus darbuotojų dalyvavimas mokymosi visą gyvenimą programose būtų nuolat prižiūrimas ir įtraukiamas į statistiką;

36. siūlo vyresnio amžiaus darbuotojams ir bedarbiams suteikti papildomas paskatas, kad jie galėtų dalyvauti mokymosi visą gyvenimą programose, siekiant sustiprinti jų statusą arba užtikrinti, kad jie sėkmingai grįžtų į darbo rinką;

37. ragina visų amžiaus grupių moteris aktyviau dalyvauti mokymosi visą gyvenimą programose;

38. pažymi, kad dėl demografinių duomenų pokyčių numatoma, kad iki 2030 m. santykis tarp ekonomiškai aktyvių ir neaktyvių gyventojų bus 2 ir 1; ragina Komisiją ir valstybes nares pritarti būsimam asmenų, slaugančių šeimos narius, vaidmeniui ir plėtoti iniciatyvas, kurios leistų moterims ir vyrams pasiekti pusiausvyrą tarp profesinių ir šeiminių pareigų;

39. pažymi, kad demografiniai pokyčiai negali būti pateikiami kaip priežastis, dėl kurios apskritai mažinama socialinių teisių ir paslaugų, priešingai, jie turi būti laikomi šiuolaikinės visuomenės uždaviniu, ir kad šios teisės ir paslaugos turi būti tolygios turint mintyje ekonomiškai aktyvių ir neaktyvių žmonių kartas; skatina valstybes nares supaprastinti socialinius teisės aktus, kad jie būtų lankstesni, labiau prieinami ir labiau suprantami ir darbdaviams, ir darbuotojams;

40. mano, kad Europos Komisija turėtų remti naujų iniciatyvų, kuriomis skatinamas aktyvus, sveikas ir orus senėjimas, įgyvendinimą esamomis Europos Sąjungomis priemonėmis ir programomis;

Iniciatyva „Europos jaunimo garantijos“

41. pabrėžia, kad jaunimo nedarbo problema yra viena iš problemų, kurias reikia spręsti nedelsiant, nes dėl jos netenkama galimybių, randasi socialinė atskirtis, didėja socialinės išlaidos ir švaistomi vertingi žmogiškieji ištekliai, o visa tai yra svarbios socialinės gimstamumo mažėjimo priežastys ir tuo prisidedama prie nelygybės tarp kartų didinimo; pabrėžia, kad būtina sutrumpinti perėjimo iš vienos mokslo įstaigos į kitą laiko tarpus arba laiko tarpus nuo diplomo gavimo iki pirmojo darbo; taip pat pažymi, kad labai svarbu užtikrinti jaunimo socialinę įtrauktį, galimybę jaunuoliams įgyti tinkamą profesiją ir remti jaunimo verslumą;

42. pažymi, kad reikia sukurti ilgalaikes perspektyvas jaunimui, ir ragina Komisiją bei valstybes nares imtis veiksmų, skatinant jaunų žmonių mokymosi judumą ir kokybiškas stažuotes; taip pat sudaryti daugiau galimybių jaunimui įsidarbinti ir užtikrinti visavertį jų dalyvavimą visuomenės gyvenime bei investuoti į jaunimą ir skatinti jaunimo galimybes siekiant, kad ateities karta turėtų visas teises ir orumą;

43. pabrėžia, kad jaunų žmonių nedarbas ir ypač regionų išsivystymo skirtumai – tai kliūtys siekiant teritorinės sanglaudos;

44. pabrėžia, kad dėl demografinių pokyčių pradės stigti kvalifikuotų darbuotojų, kurių didžiąją dalį galės pakeisti kvalifikuotos darbuotojos. šiuo klausimu būtina, kad valstybės narės ir darbdaviai pakeistų požiūrį ir imtųsi priemonių siekdami bendrąsias sąlygas ir darbo sąlygas pritaikyti prie moterų poreikių;

45. pabrėžia, kad ypatingą dėmesį būtina atkreipti į jauno žmogaus darbo karjeros pradžią ir visokeriopai skatinti sėkmingą įėjimą į darbo rinką, nes nesėkminga darbo karjeros pradžia gali turėti įtakos visam tolesniam jauno žmogaus gyvenimui ir jo aktyvumui darbo rinkoje;

46. ragina Tarybą ir Komisiją imtis ypatingų pastangų ir parengti konkrečias priemones, kurios apimtų ir Europos jaunimo garantijas, kurias taikant jaunuoliams, po daugiausia keturių mėnesių nedarbo, būtų pasiūloma darbo vieta, mokymosi vieta, papildomas profesinis mokymas arba derinamas darbas ir profesinis mokymas, su sąlyga, kad atitinkami asmenys savarankiškai stengtųsi prisidėti prie savo integracijos proceso;

47. mano, kad reikėtų jauniems bedarbiams patarti, juos orientuoti ir teikti pagalbą, kurios jiems reikia, kad jie galėtų vėl integruotis į darbo rinką (arba rasti pirmąjį darbą), visa tai taikytina ir studentams arba būsimiems studentams, kad jie galėtų pasirinkti karjerą puikiai žinodami potencialias įsidarbinimo galimybes;

Iniciatyva „Europos paktas 50+“

48. ragina valstybes nares ir ES Komisiją pasirūpinti, kad plėtojant strategiją „ES 2020 m.“ iki 2020 m. būtų pasiekta šių tikslų:

i) pasiekti visišką vyresnių kaip 50 metų darbuotojų užimtumą iki įstatyminio pensinio amžiaus ir bent 55 % užimtumą;

ii) panaikinti paskatas, ypač anksčiau išeiti į pensiją, kuriomis daroma žala socialinės apsaugos sistemoms, prisidedama prie nevienodo naštos paskirstymo ir kurios dėl minėtųjų priežasčių nėra tvarios;

iii) kovoti su diskriminacija dėl amžiaus,

iv) apibrėžti kiekvienai šaliai skirtus tikslus pagal amžiaus kategoriją ir pagal lytį, tam kad vyresnio amžiaus darbuotojai turėtų galimybę tobulėti ir mokytis visą gyvenimą siekiant, kad daugiau visų kartų atstovų dalyvautų tęstiniame ir tolesniame mokyme ir palengvinti vyresnio amžiaus žmonėms galimybę tobulintis, darbdaviams pritaikius lengvatas ir priedus, skirtus vyresnio amžiaus darbuotojams, nusprendusiems ir toliau tobulintis sulaukus 50 metų;

v) kovoti su diskriminacija dėl amžiaus darbo vietoje, mokyti ir skatinti vyresnius kaip 60 metų darbuotojus ir toliau būti darbo rinkoje siekiant, kad pastarieji perduotų žinias ir patirtį kitoms kartoms, todėl reikės, kad valstybės narės parengtų teisės aktus, kuriais siekiama skatinti įmones įdarbinti šiuos asmenis;

vi) padėti vyresnio amžiaus žmonėms, turintiems negalią, kuriems reikalinga visiška reabilitacija, iš naujo integruotis, labiau atsižvelgiant į fizinės ir biologinės aplinkos konceptą, o ne į invalidumą;

Amžiaus valdymo iniciatyva

49. mano, kad norint išlaikyti gebėjimą dirbti vyresniame amžiuje reikia iniciatyvų sveikatos, atlyginimo lygio ir su atlyginimu susijusių bei materialių privalumų, palyginti su pensija ir kitomis pensijų išmokomis, tolesnio mokymo, darbo laiko organizavimo, autonomijos ir darbuotojų asmeninio pasirinkimo, darbo ir šeimos gyvenimo pusiausvyros, pasitenkinimo darbu ir vadovavimo srityse, taip pat garantijų turėti padorų būstą, kurios atitiktų Direktyvos 2000/78/EB nuostatas, reikia ir su prieiga susijusių iniciatyvų, ir šias iniciatyvas socialiniai partneriai turėtų parengti drauge bei jas turėtų skatinti Komisija ir valstybės narės;

50. mano, kad valstybės narės turi skatinti įmones parengti darbuotojų amžiaus valdymo strategijas, kurios padės didinti įmonių konkurencingumą, ir tam panaudoti vyresnio amžiaus darbuotojų patirtį ir ypatingus jų gebėjimus;

51. pataria socialiniams partneriams, darbdaviams ir valstybėms narėms darbuotojams, kuriems yra daugiau kaip 50 metų, užtikrinti paaukštinimo galimybę iki profesinės karjeros pabaigos;

Iniciatyva „Kartų tandemas“

52. ragina imtis konkrečių iniciatyvų siekiant skatinti įvairaus amžiaus darbo grupes; ir siūlo remti tokias įmones, o itin gerus projektus apdovanoti, parodant, kad įvairaus amžiaus grupės padidina konkurencingumą ir užtikrina labiau suderintą augimą;

53. siūlo, kad įmonės imtųsi konkrečių iniciatyvų, siekdamos sukurti naują įmonių kultūrą, susijusią su žmogiškųjų išteklių valdymu siekiant orientuotis į vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumą ir nustatyti šio požiūrio bei įmonių socialinės atsakomybės ryšį;

54. pastebėjo, kad valstybės narės galėtų padidinti valstybinių vyresnio amžiaus žmonių įdarbinimo įstaigų veiksmingumą, įskaitant galimybes, susijusiais su socialiniais darbais ir su visuomenei naudingais darbais;

Iniciatyva „Už deramą pensiją“

55. primena, kad išėjimas į pensiją yra teisė, kurią turi kiekvienas darbuotojas, sulaukęs kiekvienos valstybės narės įstatymuose, parengtuose konsultuojantis su socialiniais partneriais ir tinkamai atsižvelgiant į nacionalines tradicijas, numatyto pensinio amžiaus; mano, kad jų sprendimas toliau dirbti sulaukus pagal nacionalinius teisės aktus nustatyto pensinio amžiaus neturėtų turėti jokios įtakos jų teisei gauti pensiją nei jokioms kitoms socialinėms teisėms;

56. ragina Tarybą ir valstybes nares iki 2012 m. nešališkai išnagrinėti amžiaus ribas, nustatytas tam tikroms profesijoms ir pareigybėms užimti, skiriant finansavimą ir sudarant draudimo sutartis, ir jas panaikinti; ragina Tarybą ir valstybes nares išnagrinėti sunkumus, su kuriais susiduria vyresnio amžiaus žmonės, norėdami gauti paskolą;

Iniciatyva „Aktyvus senėjimas“

57. ragina Komisiją persvarstyti su sveiku senėjimu susijusius veiksmus ir parengti 2011 m. veiksmų planą, pagal kurį būtų:

— skatinama vyresnio amžiaus žmonių orumas, sveikata ir gyvenimo kokybė ir savarankiškumas,

— sudaromos vienodos galimybės pasinaudoti sveikatos priežiūra neatsižvelgiant į pajamas,

— atkreipiamas dėmesys į sveikatos problemas, su kuriomis susiduria žmonės, staigiai nutraukę aktyvią veiklą, ir

— pabrėžiama sveikatos problemų prevencija, todėl valstybės narės turėtų skatinti sveiką gyvenimo būdą ir imtis reikiamų priemonių tam, kad būtų sumažinta rūkymo, piktnaudžiavimo alkoholiu, viršsvorio problema ir kitos pagrindinės, su sveikata susijusios problemos;

58. palankiai vertina tai, kad daug pilietinės visuomenės organizacijų balandžio 29 d. paskelbė Kartų solidarumo diena; ragina Komisiją parengti pasiūlymą, kad 2012 m. taptų „Europos aktyvaus senėjimo ir kartų solidarumo metais“, per kuriuos būtų aiškiai parodytas vyresnio amžiaus žmonių indėlis į visuomenę ir skatinami veiksmai, skirti raginti vyresnio amžiaus žmones ir jaunimą dalyvauti bendrose iniciatyvose;

59. mano, kad vienu iš prioritetų ateinančiais metais valstybėms narėms turi tapti vyresnio amžiaus žmonių aktyvumas; pažymi, kad tam, be kita ko, reikia sukurti tinkamas bendrąsias sąlygas, reikalingas vyresnio amžiaus asmenų potencialui sutelkti ir novatoriškam požiūriui į veiklą bei į tinkamą pagalbines paslaugas teikiančio personalo mokymą plėtoti;

60. mano, kad aktyvaus senėjimo klausimą reikia vertinti platesniame tvaraus vyrų ir moterų užimtumo darbingą amžių kontekste ir, siekiant paskatinti vyresnio amžiaus darbuotojus toliau dirbti, reikia pirmiausia pagerinti jų darbo sąlygas, pasirūpinti jų sveikatos apsauga ir jų sauga arba priderinti darbo vietas prie jų sveikatos būklės ir poreikių, kovoti su diskriminacija dėl amžiaus ir lyties, atnaujinti jų gebėjimus užtikrinant jiems tinkamas mokymosi visą gyvenimą ir tobulinimosi galimybes, taip pat prireikus peržiūrėti mokesčių ir išmokų sistemas siekiant užtikrinti veiksmingas paskatas dirbti ilgiau;

61. mano, kad valstybės narės ir Komisija turi skatinti aktyvų senėjimą išnaudojant visas galimybes, kurios teikiamos taikant atvirojo koordinavimo metodą, užimtumo strategiją ir kitas Bendrijos priemones bei programas, įskaitant struktūrinių fondų, ypač Europos socialinio fondo, finansinę paramą;

62. mano, kad valstybės narės ir Komisija turi į veiklą įtraukti egzistuojančius patariamuosius ir politikos komitetus, įskaitant Socialinės apsaugos komitetą, Užimtumo komitetą, Ekonominės politikos komitetą ir ekspertų grupę demografijos klausimams, kad aktyvaus senėjimo klausimas būtų vienas iš prioritetinių Sąjungos ir valstybių narių politinės darbotvarkės klausimų;

63. prašo Tarybos ir valstybių narių skubiai imtis priemonių siekiant užtikrinti tinkamas pensijas, kurios jokiu būdu negali buti žemiau skurdo ribos;

64. ragina Komisiją parengti tyrimą dėl aktyvaus vyresnio amžiaus žmonių dalyvavimo darbo rinkoje veiksmingumo ir privalumų atsižvelgiant į socialinės apsaugos sistemų praktiškumą, produktyvumo ir augimo skatinimą bei į kovą su socialine atskirtimi;

Šeimos ir profesinio gyvenimo derinimo politika

65. pabrėžia, kad siekiant išvengti užkrauti per didelę naštą moterims dėl padidėjusio priežiūros poreikio senstančioje visuomenėje, reikia, kad vyrams ir moterims visose valstybėse narėse būtų sudarytos sąlygos suderinti darbą ir šeimos pareigas ir kad moterims ir vyrams jos būtų tinkamai padalintos; taip pat pabrėžia, kad tai neatsiejama nuo prieinamos ir kokybiškos sveikatos priežiūros, kokybiškesnio švietimo ir vaikų priežiūros, tėvystės atostogų bei skatinimo vyrams dirbti ne visą darbo dieną;

66. pabrėžia, kad vyresnio amžiaus žmonės atlieka svarbų vaidmenį šeimos gyvenime, jie rūpinasi vaikais, juos priimdami mokyklinių atostogų dienomis ir po pamokų, kas yra labai vertinama ir turi didelę ekonominę vertę;

67. pripažįsta poreikį imtis veiksmų siekiant pagerinti ne tik nėštumo ir gimdymo, bet ir tėvystės atostogų bei dirbančių tėvų vaiko priežiūros atostogų tvarką;

68. atkreipia dėmesį į tai, kad būtina visoje ES nustatyti priemones siekiant padidinti gimstamumą, nes kitaip Europos senėjimo problemos nebus įmanoma išspręsti;

69. ragina valstybes nares prisiimti ilgalaikius įsipareigojimus šeimoms, įskaitant tėvų teisę gauti papildomas išmokas, ypač papildomas vienišų motinų paramos priemones, ir mokesčių ar socialines lengvatas įmonių lopšeliams ir savanoriškoms, bendradarbiavimo ir ne pelno organizacijoms; taip pat turėtų būti keičiamasi pasiteisinusia gerąja patirtimi vykdant Europos šeimų aljanso ir kitų susijusių platformų bei organizacijų veiklą; ragina valstybes nares įgyvendinti skatinimo sistemas, kurias taikant darbuotojai galėtų išeiti atostogų visą darbo dieną arba pusę darbo dienos, kad galėtų prižiūrėti savo vaikus, o grįžę į įmonę turėtų tas pačias įgytas teises;

70. ragina valstybes nares sumažinti asmenų, teikiančių priežiūros paslaugas vyresnio amžiaus žmonėms ar neįgaliesiems, naštą ir, siekiant užtikrinti galimybę prižiūrintiems asmenims įsidarbinti, sukurti integruotas priežiūros sistemas;

71. mano, kad teisė dirbti pusę darbo dienos, lanksti darbo vieta, prie darbuotojų poreikių priderinti darbo grafikai ir tinkamos nuostatos, susijusios su motinyste, nėštumu, vaiko priežiūros atostogomis, išmokomis vaikams, kelių asmenų darbas vienoje darbo vietoje, suderinti su aukšto lygio socialinės apsaugos išlaikymu, padėtų derinti su priežiūra susijusius reikalus ir profesinį gyvenimą;

72. mano, kad svarbu skatinti kartų solidarumą, ypač atsižvelgiant į lyčių aspektą, ir rengti tikslingas mokesčių politikos priemones, aktyvaus senėjimo skatinimo priemones, aprūpinimo būstu politiką bei kurti integruotus paslaugų vaikams, senyvo amžiaus žmonėms, neįgaliesiems ir išlaikomiems asmenims tinklus siekiant daryti teigiamą įtaką darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrai;

73. pabrėžia, kad darbo ir šeiminio gyvenimo derinimas galimas tik tuo atveju, jeigu neapmokamos priežiūros pareigos lygiau padalijamos moterims ir vyrams ir jeigu šeimoms teikiamos prieinamos ir įperkamos kokybiškos priežiūros paslaugos; ragina valstybes nares užtikrinti prieinamas, įperkamas ir lanksčias aukštos kokybės paslaugas, ypač galimybes naudotis vaikų priežiūros paslaugomis, nustatant tikslą užtikrinti 50 proc. būtinos vaikų iki 3 metų priežiūros ir 100 proc. 3–6 metų vaikų priežiūros poreikių, ir pagerinti kitų išlaikytinių priežiūrą bei suteikti tinkamas sąlygas ir motinoms, ir tėvams išeiti atostogų;

74. pabrėžia, kad daugelis vyresnio amžiaus žmonių turi mažai giminaičių arba visai neturi kuo pasikliauti ir prašo valstybių narių aktyvesnių veiksmų keičiantis gerąja praktika dėl strategijų, kurias taikant vyresnio amžiaus žmonės gali išlikti kiek galima ilgiau savarankiški bei, būtinai prireikus pagalbos paslaugų, jos būtų prieinamos ir priderintos prie kiekvieno asmens poreikių.

75. atkreipia dėmesį į tai, kad, jei darbo rinkoje nebus sudaromos sąlygos profesinio, šeimos ir privataus gyvenimo derinimui, taip pat nebus skatinama visokeriopų paslaugų šeimai plėtra, gimstamumas mažės, o tai dar labiau stiprins Europos visuomenės senėjimą;

76. prašo įmonių ir valstybės teikti kokybiškas šeimų narių, kurie rūpinasi vyresnio amžiaus giminaičiais, konsultavimo ir paramos jiems paslaugas ir sudaryti galimybę atsižvelgti į šią priežiūrą apskaičiuojant pensiją ir gauti atitinkamą finansinę kompensaciją; mano, kad šeimos narių teikiama priežiūra neturėtų būti piktnaudžiaujama kaip taupymo priemone;

Ekonomikos ir augimo politika

77. mano, kad įsisavinant naujas ekonomikos, susijusios su vyresnio amžiaus žmonėmis, rinkas atsirastų didelių galimybių gerinti gebėjimą konkuruoti ir diegti naujoves bei didinti augimą ir užimtumą; mano, kad daugelis vadovaujančių verslo organizacijų, pasipriešindamos pasiūlymams dėl teisės aktų, susijusių su diskriminacija dėl amžiaus, prarado šią galimybę;

78. mano, kad vienas iš būdų, kaip kovoti su skaitmenine atskirtimi –reiškiniu, kuris ypač būdingas moterims, ypač vyresnio amžiaus moterims, ir kuris lemia profesinę ir socialinę atskirtį, būtų mokykloms rengti bandomąsias IT raštingumo iniciatyvas;

79. mano, kad naujų griežtų antidiskriminacinių nuostatų, susijusių su galimybe pasinaudoti prekėmis ir paslaugomis, priėmimas paskatins dideles ekonomikos ir užimtumo augimo galimybes, nes išnyks kliūtys, su kuriomis susiduria vyresnio amžiaus žmonės, siekdami pasinaudoti atitinkamomis prekėmis ir paslaugomis; ragina panaikinti visus nepagrįstus ir neteisingus draudimus, susijusius su prekėmis ir paslaugomis ir grindžiamus amžiumi, kuriuos patiria daug vyresnio amžiaus žmonių, kai jie nori, pvz., nusipirkti draudimą, užsisakyti atostogas ar išsinuomoti automobilį;

80. ragina valstybes nares sudaryti sąlygas, visų prima parengti naujoviškus ir atitinkamus veiksmų planus, pagal kuriuos būtų atsižvelgiama į regioninius ypatumus;

81. mano, kad reikia veikti labiau atsižvelgiant į žmones, pvz., kurti regionines, teritorines ar vietos įdarbinimo tarybas, kurios suburtų politinius sprendimus priimančius asmenis ir socialinius partnerius;

82. mano, kad valstybės narės turėtų imtis griežtų priemonių, nukreiptų prieš juodąją rinką ar šešėlinę ekonomiką, atsiradusias dėl nedeklaruotos darbo jėgos, kurios daro neigiamą įtaką ES darbo rinkai, ir neapsiriboti vien tik priemonėmis, kuriomis siekiama apsaugoti jų vidaus darbo jėgą; mano, kad kova su nelegaliu darbu, kai darbdaviams arba tarpininkams taikomos atitinkamos priemonės ar sankcijos, tikrai turi atgrasomąjį poveikį;

83. ragina stengtis sustiprinti kovą su nelegaliu darbu, būtent suteikti daugiau galimybių kontrolės įstaigoms (įmonių kontrolės tarnyboms, darbo teismams ir t. t.) naudotis žmogiškaisiais ir materialiniais ištekliais;

Pensijų ir biudžeto politika

84. atkreipia dėmesį į tai, kad socialinės apsaugos sistemos patiria didelių sunkumų ir kad valstybės narės turėtų vykdyti plataus užmojo struktūrines reformas ir ieškoti naujų tvarių sveikatos priežiūros ir pensijų finansavimo būdų;

85. laikosi nuomonės, kad, atsižvelgus į tai, jog greitai augantis vyresnio amžiaus gyventojų skaičius bus ar jau yra pasaulinio masto problema, iškelianti klausimus, kuriuos valstybės narės turės išspręsti per kelerius metus, Komisija turėtų imtis koordinuojančio vaidmens ir numatyti sprendimus dėl sveikatos ir priežiūros paslaugų vyresnio amžiaus žmonėms, taip pat skleisti geriausios praktikos pavyzdžius valstybėse narėse;

86. prašo daugiau nuveikti siekiant, kad vyresnio amžiaus žmonės žinotų, kokias pagal socialinės apsaugos sistemas ir pensijų planus teises ir įsipareigojimus jie turi, ir kad ši informacija būtų perduodama paprastu bei prieinamu būdu;

87. pabrėžia, kad žmogus turi teisę tinkamai gyventi ir kad ekonominė krizė neturi paliesti žmonių, dirbusių visą gyvenimą;

88. pabrėžia, kad turi būti išspręstas skirtingo vyrams ir moterims mokamo atlyginimo skirtumo, kuris 27-iose ES valstybės narėse siekia 17 proc., klausimas, kadangi šis skirtumas lemia mažesnes pajamas gimus pirmajam vaikui ir netgi mažesnes pensijas bei didesnį skurdą tarp vyresnio amžiaus moterų;

89. ragina Komisiją ir valstybes nares iš naujo išnagrinėti gerovės sistemas, kadangi dar yra didelės nelygybės tarp vyrų ir moterų pensijų dydžių, bei apsvarstyti galimybes nustatyti korekcinius koeficientus atsižvelgiant į įnašų nutrūkstamumą, atsirandantį dėl laikino užimtumo ar su motinyste susijusių pareigų;

90. pabrėžia, kad šioje socialinės politikos srityje būtina atsižvelgti į visų ES valstybių narių praktiką, nes nacionalinės pensijų sistemos valstybėse narėse yra skirtingos;

91. pabrėžia, kad nuolat didėjančios naštos, slegiančios būsimas kartas, mažinimas yra svarbiausias prioritetas, atsižvelgiant į ypač padidėjusį vyresnių kaip 80 metų amžiaus žmonių skaičių;

92. atkreipia dėmesį į pasaulinio nuosmukio poveikį viešiesiems finansams ir visai ekonomikai; be to, mano, kad gyventojų senėjimas kartu su mažėjančiu gimstamumu Europoje yra esminis demografinis pokytis, dėl kurio bus būtina imtis socialinio aprūpinimo ir fiskalinės sistemų, įskaitant ir pensijų sistemas, reformos Europoje siekiant užtikrinti gerą rūpinimąsi vyresnėmis kartomis ir stengiantis užtikrinti, kad jaunesnėms kartoms netektų skolų našta; ragina reformuoti Stabilumo ir augimo paktą, kad valstybės narės galėtų laikytis savo įsipareigojimų siekti, jog jų pensijų sistemos būtų tvaresnės;

93. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelis su demografiniais pokyčiais visuomenėje susijusių problemų išimtinai patenka į valstybių narių kompetencijos sritį ir kad Bendrijai netenka bendroji kompetencija nustatyti Europos demografinių pokyčių problemos sprendimo taisykles; pripažįsta, jog reikia, kad visos valstybės narės imtųsi veiksmų siekdamos užtikrinti, kad jų viešieji finansai būtų tvarūs ir juos naudojant galima būtų valdyti demografinius pokyčius;

94. atkreipia dėmesį į tai, kad pastaraisiais metais buvo naudojami įvairūs su kartomis susijusios apskaitos būdai, pagal kuriuos valstybės skolos raida buvo planuojama ateinančiais dešimtmečiais, o atitinkamos sąnaudos perkeliamos ateinančioms kartoms, tai matyti iš tvarumo atotrūkio rodiklių, pvz., pirminio balanso, kuris yra struktūrinis biudžeto balansas, reikalingas siekiant užtikrinti viešųjų finansų tvarumą;

95. ragina Komisiją nuolat vykdyti su kartomis susijusią apskaitą, įskaitant būsimos skolos naštos ir valstybių narių viešųjų finansų tvarumo atotrūkio skaičiavimus, ir viešai skelbti rezultatus, kurie turėtų būti lengvai prieinami ir suprantami;

96. pabrėžia, kad dabartiniai būsimos skolos skaičiavimai kelia nerimą ir taps didžiule našta būsimoms kartoms, taigi ragina valstybes nares sumažinti struktūrinį pirminį deficitą ir siekti tvaraus skolos santykio;

97. rekomenduoja valstybėms narėms pasiūlyti priemones, kuriomis būtų siekiama padidinti bendrą našumą ir, visų pirma, našumą teikiant socialinio aprūpinimo paslaugas, įskaitant vyresnio amžiaus žmonių sveikatos apsaugos ir priežiūros paslaugas;

98. atkreipia dėmesį į tai, kad norint, jog ilgesnio gyvenimo metai būtų sveiki, o ne lydimi ligų, viešųjų finansų tvarumo atotrūkis, kai kuriais skaičiavimais, turėtų būti 1,5 % BVP mažesnis, taigi mano, kad labai svarbu, kad būtų vykdoma sveikatos problemų prevencija ir jos būtų sprendžiamos anksčiau;

99. yra susirūpinęs dėl to, kad daugeliui valstybių narių nepavyksta reformuoti savo pensijų sistemų; ragina Komisiją pateikti padėties visose valstybėse narėse analizę ir atkreipti dėmesį į ilgalaikę kiekvienos valstybės narės riziką;

100. pabrėžia, jog reikia, kad valstybės narės užtikrintų aktyvesnį dalyvavimą darbo rinkoje ir numatytų galimybes dirbti lankstų darbo laiką, skatintų dirbti ne visą darbo dieną ir dirbti namuose;

101. ragina valstybes nares savo mokesčių ir išmokų sistemose numatyti pagalbą visoms šeimoms ir skatinti teikti vaikų priežiūros paslaugas šeimoms, turinčioms mažų vaikų;

102. ragina valstybes nares pašalinti visus veiksnius, ypač susijusius su mokesčiais ir pensijomis, kurie neskatina vyresnio amžiaus žmonių toliau dirbti sulaukus pensinio amžiaus, taip pat ragina taikyti veiksmingus pagalbos mechanizmus ir skatinamąsias priemones, nes senėjimo poveikis priklauso nuo užimtumo lygio ir vidutinio darbo laiko;

103. mano, kad, atsižvelgiant į demografines tendencijas, yra daug galimybių kurti tvarias ir tinkamas darbo vietas socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų srityse;

Migracijos politika

104. mano, kad migracija ir sėkminga integracija, įskaitant ekonominę integraciją, gali padėti spręsti su demografiniais pokyčiais susijusias problemas ir kad vis dar per daug žmonių, kilusių iš migrantų šeimų, nesijaučia priklausantys valstybėms narėms, kuriose jie gyvena, iš dalies dėl to, kad jie yra diskriminacijos aukos;

105. yra įsitikinęs, kad yra labai svarbios atviros ir nuoširdžios diskusijos, svarstant įvairius imigracijos politikos klausimus, imigrantų priėmimo sąlygas ir jų ekonomines perspektyvas, problemas, kurias sukelia neteisėta imigracija, imigrantų nedarbo padidėjimas dėl dabartinės ekonominės krizės ir priemonės, kuriomis siekiama išvengti kultūrinės ir socialinės naujai atvykusiųjų atskirties;

106. atkreipia dėmesį į tai, kad nepaisant, kad vyresnio amžiaus žmonės lengviau integruojasi, jų socialinis mobilumas ir sugebėjimas prisitaikyti naujoje aplinkoje yra natūraliai mažesnis;

107. mano, kad siekiant sėkmingos integracijos, kai laikomasi demokratinių tradicijų ir gerbiamos pagrindinės konstitucinės vertybės, reikia identifikacijos, lygiateisio dalyvavimo ir atsakomybės ir kad ji gali pavykti tik tada, jei migrantai bus pasirengę prisitaikyti, o vietiniai gyventojai bus pasirengę juos priimti; mano, kad kartų solidarumą papildo kultūrų solidarumas, kuris padeda panaikinti visus su įvairiomis kultūromis susijusius prietarus;

108. mano, kad palankios atmosferos sukūrimas, priimančios šalies gyventojams sutinkant legalius migrantus, tiesiogiai priklauso nuo tikslios ir bendros informacijos pateikimo bei antiksenofobinės kultūros sukūrimo;

109. yra įsitikinęs, kad aktyvus senėjimas turėtų apimti visapusišką dalyvavimą socialiniame gyvenime ir dalyvaujamosios demokratijos sprendimų priėmimo procesuose;

Sveikatos ir priežiūros politika

110. atkreipia dėmesį į tai, kad regionų demografiniai pokyčiai labai nevienodi ir kad dėl jų išsikeliama iš kaimo ir periferinių regionų, todėl reikia pradėti rengti socialinio ir medicininio aprūpinimo struktūros keitimo koncepcijas, skirti paramą ir aktyviai keistis gerąja patirtimi, susijusia su pažangos ir paslaugų parama, pagrįsta šiuolaikinėmis informacijos ir ryšio technologijomis;

111. mano, kad turėtų būti remiamos ir organizuojamos vyresnio amžiaus žmonėms skirtos paslaugos namuose ir skatinama nepriklausomų ir kooperacinių rūšių veikla, remiantis susitarimais su vietos valdžios institucijomis ir naudojant šeimoms skirtus talonus;

112. ragina valstybes nares ir Komisiją, atsižvelgiant į tai, kad visuomenė neišvengiamai senėja, bendradarbiauti visais įmanomais būdais siekiant įdiegti tvarias priežiūros finansavimo sistemas ir užtikrinti, kad būtų teikiamos priežiūros paslaugos;

113. pabrėžia, kad yra aiškiai vykdoma vyresnio amžiaus žmonių diskriminacija sveikatos priežiūros srityje, kad vyresnio amžiaus pacientai turi mažiau galimybių negu jauni žmonės pasinaudoti reikalingomis priežiūros paslaugomis vien tik dėl diskriminacijos dėl jų amžiaus, mano, kad toks skirtumas, susijęs su medicinos priežiūros paslaugomis, gali rimtai atsiliepti vyresnio amžiaus žmonių sveikatai;

114. taip pat pabrėžia, kad Europos Sąjungos vakarų ir rytų šalys yra skirtingai paveiktos demografinio pasikeitimo bei jo pasekmių, ir kad reikia taikyti politiką, kuria garantuojamas tolygus ir suderintas augimas bei ilgalaikis regioninis vystymasis;

115. ragina valstybes nares pagelbėti regionams, iš kurių išvykstama, užtikrinant aukšto lygio GIS (pvz., švietimo, įskaitant ikimokyklinį ugdymą ir vaikų priežiūrą, socialinio aprūpinimo ir sveikatos priežiūros bei pašto), susisiekimą (pvz., galimybę naudotis viešuoju transportu, transporto infrastruktūra ir telekomunikacijų tinklais) ir išsaugoti aktyvaus ekonominio dalyvavimo galimybes ir gebėjimus (pvz., rengiant mokymus, įskaitant mokymosi visą gyvenimą metodiką, ir naudojantis naujomis technologijomis ir investuojant į jas); ragina bendrąsias sąlygas, skirtas šioms užduotims vykdyti, priderinti prie vietos poreikių ir veikėjų ir pagerinti pastarųjų prisiderinimo galimybes; atkreipia ypatingą dėmesį į salų, pasienio, kalnų regionų ir kitų nuo gyvenamųjų centrų atokiai esančių vietovių padėtį

116. ragina valstybes nares apsvarstyti reguliuojamos darbo jėgos migracijos (imigracijos iš trečiųjų šalių į ES) galimybes;

117. pabrėžia, kad žmonės turi gauti prieinamą aukštos kokybės medicininę priežiūrą ir slaugą, neatsižvelgiant į jų pajamas, amžių, socialinį statusą ar sveikatos riziką ir, kad tikslas būtų pasiektas kuo greičiau turėtų būti priimtas naujas Europos teisės akto pasiūlymas dėl kovos su diskriminacija, kadangi jis yra susijęs būtent su sveikatos priežiūros paslaugomis;

118. palankiai vertina projektą PREDICT (vyresnio amžiaus žmonių dalyvavimo vykdant klinikinius tyrimus pagerinimas), kurį finansuoja ES ir kuriuo siekiama nustatyti, kodėl vykdant klinikinius tyrimus vis dar diskriminuojami vyresnio amžiaus žmonės; mano, kad vyresnio amžiaus žmonės turėtų vartoti vaistus, kurių veiksmingumas ir nekenksmingumas ištirtas atsižvelgiant į jų amžių;

119. pripažįsta laimėjimus vyresnio amžiaus žmonių priežiūros srityje valstybėse narėse, bet jų prašo labiau nei anksčiau atkreipti dėmesį į jiems teikiamų paslaugų kokybės kriterijų užtikrinimą; ragina valstybes nares ir Komisiją taip pat pagerinti bendradarbiavimą rūpybos paslaugų priežiūros srityje, bendradarbiavimo srityje, kurioje, kalbant apie nacionalines priežiūros paslaugas, valstybės narės galėtų numatyti informacijos punktų tinklo sukūrimą per tarpininką, iš kurio tiek nacionaliniu, tiek Europos lygmeniu būtų galima gauti informacijos apie siūlomas priežiūros paslaugas, taip pat apie jų kokybės lygį bei paduoti skundus dėl teikiamų paslaugų kokybės;

120. ragina Komisiją paruošti žaliąją knygą dėl netinkamo elgesio su vyresnio amžiaus žmonėmis ir jų apsaugos bendruomenėje ir sveikatos priežiūros įstaigose;

121. prašo, kad valstybės narės, taikydamos atvirą komunikavimo metodą, keistųsi informacija ir gerąja praktika, susijusia su ilgalaikės vyresnio amžiaus žmonių priežiūros paslaugomis, ir kad visų pirma taikytų priemones, kuriomis siekiama apsaugoti vyresnio amžiaus žmones bendruomenėje ir sveikatos priežiūros įstaigose ir kovoti su netinkamu jų atžvilgiu elgesiu;

122. pripažįsta, kad daugelis moterų migrančių dirba vyresnio amžiaus žmonių priežiūros sektoriuje ir, iš vienos pusės, siūlo sustiprinti valstybių narių atliekamą kontrolę siekiant išvengti nedeklaruoto darbo šiame sektoriuje, iš kitos pusės, minėto sektoriaus darbuotojams suteikti lengvesnę galimybę visą gyvenimą lankyti atitinkamus mokymo seminarus siekiant užtikrinti aukštos kokybės priežiūros paslaugas;

123. ragina valstybes nares pasiūlyti problemų, su kuriomis susiduria šeimos nariai, prižiūrintys artimuosius, sprendimus, būtent dėl teisės laisvai pasirinkti, ar rūpintis artimu, dėl galimybės suderinti šeimos rūpesčius ir apmokamą darbą arba galimybę pasinaudoti socialinėmis išmokomis ir pensijų sistemomis ir tokiu būdu išvengti, kad rūpinimasis šeimos nariu netaptų tiesiogine skurdo priežastimi;

124. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti socialinę apsaugą, kuri būtų pagrįsta kiekvieno asmens poreikiais, ir teisę gauti pensiją pripažįstant neapmokamą priežiūros darbą;

125. mano, kad būtina parengti ES kodeksą, kuriame būtų nustatyti būtiniausi ilgalaikės slaugos reikalavimai ir paslaugos, kurias patvirtintų EP ir Taryba;

Socialinių įsipareigojimų politika

126. mano, kad kiekvienas asmuo turėtų turėti galimybę įsitraukti į visuomenės veiklą, išlaikydamas socialinių įsipareigojimų savanorišką pobūdį;

127. pabrėžia, kad dėl demografinės evoliucijos vis svarbesnė tampa pagrindinė aktyvaus pilietiškumo idėja; tokiu būdu dėl socialinių įsipareigojimų reikia iš naujo apibrėžti piliečių ir valstybės santykius;

128. mano, kad priežiūros paslaugas teikiantys slaugos darbuotojai privalo turėti aukšto lygio kvalifikaciją ir nepaprastai didelę, socialine ir finansine prasme pripažintą atsakomybę; taip pat mano, kad tik tokiu būdu ilgai bus išlaikyti kokybės standartai ir galės būti įdarbintas pakankamas skaičius kvalifikuotų ir motyvuotų slaugos darbuotojų;

*

* *

129. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

Mokslinių tyrimų bendrųjų programų įgyvendinimas

P7_TA(2010)0401

2010 m. lapkričio 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl mokslinių tyrimų bendrųjų programų įgyvendinimo paprastinimo (2010/2079(INI))

(2012/C 74 E/06)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl mokslinių tyrimų bendrųjų programų įgyvendinimo paprastinimo (COM(2010)0187),

— atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimą dėl tinkamumo kriterijų, taikomų vidutinių personalo išlaikymo sąnaudų metodikai (C(2009)4705),

— atsižvelgdamas į ekspertų grupės ataskaitą dėl Šeštosios bendrosios programos (2002-2006) *ex-post* įvertinimo (E. Rietschel pranešimas) ir į vėlesnį Komisijos komunikatą (COM(2009)0210),

— atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 26 d. Komisijos komunikatą, pavadinimu: „Daugiau ar mažiau kontrolės? Administracinių kontrolės sąnaudų ir klaidų rizikos pusiausvyros užtikrinimas “(COM(2010)0261),

— atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 3 d. patvirtintas Tarybos išvadas dėl Rekomenduotinų būsimų prioritetų Europos mokslinių tyrimų ir moksliniais tyrimais grindžiamų inovacijų srityje įgyvendinant Lisabonos strategiją po 2010 m. ir į Konkurencingumo tarybos išvadas dėl paprastesnių ir veiksmingesnių Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų rėmimo programų, kurios buvo priimtos 2010 m. gegužės 26 dieną,